

Ocena zasobów pomocy społecznej za rok 2024

Wprowadzenie

Zgodnie z art. 16a ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej gmina i powiat oraz samorząd województwa zobowiązani są do sporządzenia corocznie oceny zasobów pomocy społecznej w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społeczno-demograficznej, która w szczególności winna obejmować: infrastrukturę, kadre, organizacje pozarządowe, nakłady finansowe ponoszone na zadania pomocy społecznej oraz informacje o osobach i rodzinach korzystających z pomocy społecznej. Niniejsza analiza opisuje ww. sytuację w gminie Dobrzyń nad Wisłą. Jest to gmina miejsko-wiejska, leżąca w powiecie lipnowskim. Gmina graniczy z gminami: Fabianki, Wielgie, Tłuchowo, Brudzeń Duży, Siedzibą gminy jest miasto Dobrzyń nad Wisłą. Powierzchnia gminy 115,44 km², co stanowi 11,36.% powierzchni powiatu, 0,64 % powierzchni województwa. Gęstość zaludnienia w gminie wynosi 63 osoby/km², w powiecie 68 osób/ km², w województwie 117 osób/km². Poniżej prezentujemy szczegółowe dane o: sytuacji demograficznej, rynku pracy, infrastrukturze społecznej, korzystających z pomocy i wsparcia, świadczeniach pomocy społecznej, zasobach instytucjonalnych pomocy i wsparcia, kadrze pomocy społecznej, środkach finansowych na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego, aktywności projektowo-konkursowej jednostki organizacyjnej pomocy społecznej, współpracy z organizacjami pozarządowymi w obszarze pomocy i wsparcia gminy Dobrzyń nad Wisłą.

Dane o sytuacji demograficznej i społecznej

Według stanu na 30 czerwca 2024 r., liczba ludności gminy Dobrzyń nad Wisłą wyniosła 7 263 osoby, z czego 50,34 % stanowiły kobiety, a 49,66 % mężczyźni. Liczba ludności gminy stanowi 11,65% ludności powiatu, 0,36 % ludności województwa. Struktura ludności gminy przedstawiała się następująco: osoby w wieku przedprodukcyjnym stanowiły 17,87 %, osoby w wieku produkcyjnym 61,05 %, a w wieku poprodukcyjnym 21,08 %. W latach 2023 -2024 liczba ludności spadła o 1,14 %. Według stanu na 31 grudnia 2024 roku stopa bezrobocia w gminie wyniosła 4,64 %. Stopa bezrobocia dla powiatu wynosi 13,3 % dla województwa wynosi 7,3 %. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w gminie Dobrzyń nad Wisłą wynosiła 377, w tym 52,52 % stanowiły kobiety 47,48 % mężczyźni. W zasobach infrastruktury społecznej gminy znajduje się 9 przedszkoli wraz z oddziałami przedszkolnymi

przy szkołach dysponujących 225 miejscami, 5 świetlic dla dzieci i młodzieży w tym: 4 przyszkolne i 1 pozaszkolna.

Dane o korzystających z pomocy i wsparcia

Pomoc i wsparcie z pomocy społecznej w gminie Dobrzyń nad Wisłą w 2024 roku uzyskało 558 osób, co stanowiło 7,68% wszystkich mieszkańców gminy. W roku oceny, w stosunku do 2023 roku, łączna liczba osób korzystających z pomocy i wsparcia zmniejszyła się o 66 osób. Natomiast liczba rodzin, którym przyznano świadczenie z pomocy społecznej zmniejszyła się w stosunku do roku poprzedniego o 40 rodzin. W przypadku długotrwale korzystających z pomocy społecznej ich liczba osiągnęła poziom 404 osoby, co oznaczało spadek w stosunku do roku 2023 o 31 osób. W gminie Dobrzyń nad Wisłą najczęściej występującymi przyczynami trudnej sytuacji życiowej osób i rodzin a jednocześnie powodami ubiegania się o pomoc społeczną, wskazanymi przez ośrodki pomocy społecznej w 2024 roku było kolejno: ubóstwo, bezrobocie, długotrwała i ciężka choroba, niepełnosprawność oraz bezradność w sprawach opiekuńczo -wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego.

Gmina –Zadania OPS

Pomoc i wsparcie w gminie Dobrzyń nad Wisłą z pomocy społecznej w 2024 roku w postaci świadczeń pieniężnych uzyskało 336 osób, zaś w postaci świadczeń niepieniężnych 230 osób. Odpłatność gminy za pobyt w Domu Pomocy Społecznej dotyczyła 11 osób. W gminie funkcjonował 1 asystent rodziny, który objął swoją opieką 17 rodzin.

Inne rodzaje pomocy i świadczeń

Liczba pobierających w roku oceny świadczeń wychowawczych wyniosła 2 rodziny. W stosunku do roku poprzedniego liczba ta zmalała o 1 rodzinę (co stanowi spadek o 66 67 % w stosunku do roku poprzedniego). Całkowita kwota przyznanego świadczenia w formie świadczenia wychowawczego wyniosła 10 016,00 zł i w porównaniu z rokiem poprzednim wzrosła o 1 677,00 zł. Liczba pobierających w roku oceny zasiłek rodzinny wyniosła 213 rodzin. W stosunku do roku poprzedniego liczba ta zmalała o 59 rodzin, co stanowi spadek o 22 %. Całkowita kwota przyznanego świadczenia w formie zasiłku rodzinnego wyniosła 520 172,00 zł i w porównaniu z rokiem poprzednim zmalała o 124 719,00 zł

Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia

Pomoc społeczna to nie tylko wsparcie finansowe osób i rodzin potrzebujących pomocy, ale także pomoc instytucjonalna, świadczona przez placówki pomocy społecznej. W gminie Dobrzyń nad Wisłą prowadzą działalność następujące instytucje pomocy społecznej, finansowane z budżetu gminy: przy Miejsko - Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Dobrzyniu nad Wisłą funkcjonuje punkt konsultacyjny zatrudniający terapeutów uzależnień i psychologów oraz funkcjonuje świetlica środowiskowa.

Kadra jednostki organizacyjnej pomocy społecznej

W roku oceny, kadra ośrodka pomocy społecznej liczyła 8 osób w tym: kadra kierownicza 1 osoba, pracowników socjalnych 5 osób w tym 1 pracownik socjalny /realizator, pozostałych pracowników 2 osoby. Spośród zatrudnionych w ośrodku pomocy społecznej pracowników 8 posiada wykształcenie wyższe. Wśród pracowników 2 osoby posiadają specjalizację z organizacji pomocy społecznej.

Zatrudnienie pomocnicze w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej

W 2024 roku w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej nie było zatrudnionych wolontariuszy ani nie było realizowane zatrudnienie subsydiowane.

Zespoły pracy socjalnej i integracji społecznej w jednostce pomocy społecznej

W 2024 roku w jednostce pomocy społecznej nie funkcjonował i nie powołano Zespołów pracy socjalnej i integracji społecznej, o których mowa w art. 110 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej.

Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego

W gminie Dobrzyń nad Wisłą środki finansowe wydatkowane na zadania z zakresu polityki społecznej wyniosły w 2024 roku 4 722 396,00 zł. Poziom wydatków w stosunku do roku poprzedniego wzrósł o 555 776,00 zł. (co stanowi 13,34 %). W dziale 855 – Rodzina wydatkowano 334 302,00 zł. co stanowi 7,08 % ogólnych wydatków w zakresie polityki społecznej. W dziale 852 - Pomoc społeczna wydatkowano 4 205 993,00 zł. co stanowi 89,06 % ogólnych wydatków w zakresie polityki społecznej. W dziale 851 - Ochrona zdrowia wydatkowano 182 101,00 zł. co stanowi 3,86 % ogólnych wydatków w zakresie polityki społecznej. Najwięcej środków wydano na następujące pozycje budżetowe: zasiłki okresowe, utrzymanie ośrodka pomocy społecznej i zasiłki stałe.

Wnioski końcowe

Ocena zasobów pomocy społecznej dla gminy Dobrzyń nad Wisłą za 2024 rok została przygotowana na podstawie danych zebranych przez Ośrodek Pomocy Społecznej za pośrednictwem Centralnej Aplikacji Statystycznej Ministerstwa Rodziny Pracy i Polityki Społecznej. Dane z Oceny umożliwiają analizowanie i monitorowanie występowania problemów społecznych oraz planowanie działań aktywizujących jednostki samorządu terytorialnego w obszarze usług społecznych. Zawarte w niej informacje są materiałem poglądowym mającym ułatwić władzom gminy podejmowanie decyzji związanych z planowaniem budżetu w zakresie polityki społecznej w kolejnym roku i stały się podstawą do sformułowania poniższych wniosków i rekomendacji.

Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej przedstawia ocenę zasobów pomocy społecznej Radzie Miejskiej Dobrzyń nad Wisłą w celu zapoznania się z aktualnymi problemami społecznymi mającymi miejsce na terenie Gminy Dobrzyń nad Wisłą. Ewentualnie sugestie i rekomendacje mające na celu przybliżenie spraw najbardziej problematycznych i dla środowiska społecznego gminy najbardziej ważnych.

Rekomenduje się wykonanie planowanych działań z podziałem na cztery poniższe obszary:

I

Dane o sytuacji demograficznej i społecznej w gminie.

Rekomenduje się wzrost infrastruktury społecznej reagując jednocześnie na potrzeby środowiska lokalnego. W miarę możliwości należy pozyskiwać środki z Unii Europejskiej, w ramach ogłoszonych konkursów, z przeznaczeniem na rozszerzenie i utrzymanie istniejącej infrastruktury.

II

Dane o osobach i rodzinach korzystających z pomocy społecznej w gminie.

Rekomenduje się udzielanie pomocy osobom i rodzinom, w zależności od ich potrzeb i w miarę możliwości prawnych Ośrodka.

Tendencję wzrostową z uwagi, w powodach przyznania świadczeń należy prognozować dla takich powodów jak: ubóstwo, bezrobocie, długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność, potrzeba ochrony macierzyństwa. Pracownicy ośrodka i asystent rodziny

monitorować będą potrzeby w środowiskach na terenie gminy, ze szczególnym uwzględnieniem rodzin i osób żyjących w ubóstwie oraz w środowiskach, w których zachodzi podejrzenie, że rodzice nie radzą sobie w pełnieniu funkcji wychowawczych, oraz w rodzinach zagrożonych przemocą domową i alkoholizmem.

Rekomenduje się nadal zgłaszanie potrzeb w zakresie przydzielania takim rodzinom asystenta rodziny. Zabezpieczanie potrzeb w formie dożywiania dzieci w szkole w postaci pełnego obiadu, traktuje się nadal jako priorytet. Rekomenduje się zwiększenie środków finansowych na realizację usług opiekuńczych dla osób starszych i niepełnosprawnych oraz na pobyt w domu pomocy społecznej. Ponadto rekomenduje się wypłacanie zasiłków rodzinnych i dodatków do zasiłków, świadczeń pielęgnacyjnych, świadczeń alimentacyjnych oraz innych świadczeń wymienionych w dokumencie. Świadczenia te są wielokrotnie jedynym źródłem utrzymania rodzin, dlatego też ważne jest aby osoby ubiegające się o ww. świadczenia mogły składać dokumenty w obowiązujących terminach, celem zachowania ciągłości świadczeń.

III

Dane o zasobach pomocy społecznej w gminie

Rekomenduje się funkcjonowanie Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobrzyniu nad Wisłą w składzie: 1 kierownik, 4 pracowników socjalnych, 1 pracownik socjalny-realizator, 1 asystent rodziny, 1 pracownik administracyjny.

Rekomenduje się dalsze funkcjonowanie świetlicy, do której uczęszczają dzieci z rodzin z problemem uzależnienia od alkoholu i nie tylko oraz dalsze funkcjonowanie Punktu Konsultacyjnego dla osób z problemem uzależnień oraz członków ich rodzin. Planuje się zwiększenie nakładów na funkcjonowanie wymienionych działań.

Z przeprowadzonej analizy kosztów prowadzenia i utrzymania zasobu pomocy społecznej wynika, że koszty na utrzymanie w stosunku do roku 2023 wzrosły.

Środki finansowe gminy przeznaczone na zadania własne i zlecone w obszarze pomocy społecznej poddane analizie w niektórych rozdziałach, wykazały tendencję wzrostową.

Znacznym wpływ, na to mają rosnące koszty związane z odpłatnością za pobyt dzieci z terenu Gminy w pieczy zastępczej. Zwiększyły się też wydatki na realizację usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w miejscu zamieszkania. Tendencję wzrostową wykazała również realizacja świadczeń rodzinnych oraz wspierania rodziny w tym pieczy zastępczej.

Rekomenduje się zabezpieczenie środków przez wojewodę w zakresie zadań finansowanych

z dotacji. Konieczne jest zwiększenie środków z dotacji na finansowanie ośrodka pomocy społecznej oraz na specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

IV

Wskaźniki oceny

Ocena zasobów pomocy społecznej przeprowadzona w niniejszym dokumencie pozwoliła na uzyskanie wskaźników oceny w wielu analizowanych obszarach.

Rekomenduje się zmniejszenie lub utrzymanie na tym samym poziomie, liczby osób bezrobotnych poprzez zwiększenie ilości miejsc pracy w ramach prac interwencyjnych i publicznych, a także prac społecznie – użytecznych, co spowoduje polepszenie sytuacji materialno-życiowej klientów pomocy społecznej.

Oczekiwany jest, aby więcej osób się usamodzielniało i nie korzystało z pomocy społecznej.

Rekomenduje się, rozeznanie potrzeb przez pracowników socjalnych ośrodka, w zakresie liczby osób uzależnionych zainteresowanych korzystaniem z pomocy specjalistów. Oczekuje się nadal, ścisłej współpracy z Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej, Policją, Sądem i Szkołami .

Sporządziła:

Marzena Niekraś

Dobrzyń nad Wisłą, 29-04-2025 r.

Z up. BURMISTRZA
Sebastian Maciej Olewiński
Zastępca Burmistrza